

1. SPOTKANIA PREZESA SEP
2. PREZESI ODDZIAŁÓW PO WYBORACH
3. SPOTKANIE RADY PROGRAMOWO-KONSULTACYJNEJ DS. ARCHIWUM I BIBLIOTEKI
4. XXVII EDYCJA KONFERENCJI ENERGETYCZNEJ EUROPOWER
5. SEMINARIUM KOMITETU ENERGII JĄDROWEJ SEP
6. ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE POLSKIEGO KOMITETU OŚWIETLENIOWEGO
7. INFORMACJA O WALNYM ZEBRANIU SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZYM POLSKIEGO KOMITETU ELEKTROSTATYKI SEP
8. Z ARCHIWUM SEP
9. KALENDARIUM
10. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNALEZKÓW
11. WARTO PRZECZYTAĆ

1. SPOTKANIA PREZESA SEP

4.04.2018 r. - prezes SEP Piotr Szymczak wziął udział w Gali liderów świata energii i przemysłu, która odbyła się w godzinach popołudniowych podczas XXVII Konferencji Energetycznej EUROPOWER w Warszawie,

5.04.2018 r. - prezes SEP wziął udział w posiedzeniu Rady Programowo-Konsultacyjnej ds. Centralnego Archiwum i Centralnej Biblioteki SEP, później w Biurze SEP spotkał się z byłymi prezesami SEP kolegami S. Bolkowskim i J. Barglikiem.

11.04.2018 r. - prezes SEP przewodniczył 39. posiedzeniu Prezydium ZG.

oprac. Małgorzata Gregorczyk Dział Prezydyjny SEP

2. PREZESI ODDZIAŁÓW PO WYBORACH

Prezentujemy Państwu listę prezesów wybranych w Oddziałach na kadencję 2018-2022:

Lp.	Oddział	Prezisi Oddziałów na kadencję 2018-2022
1.	BIALSKOPODLASKI	Maciej KUZAWSKI
2.	BIĄŁOSTOCKI	Paweł MYTNIK
3.	BIELSKO-BIALSKI	Janusz JURASZEK
4.	BYDGOSKI	Tadeusz SZCZEPAŃSKI
5.	CHEŁMSKI	Tadeusz STUDZIŃSKI
6.	CIECHANOWSKI	Krzysztof NIEMIERZYCKI
7.	CZĘSTOCHOWSKI	Kazimierz JAGIEŁA
8.	ELBLĄSKI	Dariusz WOŁUKANIS
9.	EIT w Warszawie	Zbysław KUCZA

10.	GDAŃSKI	Stanisław WOJTAS
11.	GLIWICKI	Jan KAPINOS
12.	GORZOWSKI	Eugeniusz KACZMAREK
13.	JELENIOGÓRSKI	Krzysztof KRZYŻAK
14.	KALISKI	Karol STROJWĄS
15.	KIELECKI	Kazimierz GINAŁ
16.	KONIŃSKI	Waldemar STEFAŃSKI
17.	KOSZALIŃSKI	Zenon LENKIEWICZ
18.	KRAKOWSKI	Jan STRZAŁKA
19.	KROŚNIEŃSKI	Eugeniusz ŁOPATKIEWICZ
20.	LEGNICKI	Tadeusz KASTNER
21.	LUBELSKI	Tadeusz KARCZMARCZYK
22.	ŁOMŻYŃSKI	Jarosław KOPAŃCZYK
23.	ŁÓDZKI	Władysław SZYMCZYK
24.	NOWOHUCKI	Bogdan NIŻNIK
25.	OLSZTYŃSKI	Jarosław KANTEL
26.	OPOLSKI	Janusz PISAREK
27.	OSTROŁĘCKI	Kazimierz MURAWSKI
28.	PILSKI	Lech ŻAK
29.	PIOTRKOWSKI	Jan MUSIAŁ
30.	PŁOCKI	Mariusz PAWLAK
31.	POZNAŃSKI	Aleksandra RAKOWSKA
32.	PRZEMYSKI	Jan BATOR
33.	RADOMSKI	Wiesław MICHALSKI
34.	RZESZOWSKI	Barbara KOPEĆ
35.	SIEDLECKI	Sławomir LASKOWSKI
36.	SIERADZKI	Zbigniew KRASIŃSKI
37.	SKIERNIEWICKI	Tadeusz TARTANUS
38.	SŁUPSKI	Piotr GAWEŁ
39.	SUWALSKI	Grzegorz BUCHOWIECKI
40.	SZCZECIŃSKI	Tomasz PIEŃKOWSKI
41.	TARNOBRZESKI	Józefa OKŁADŁO
42.	TARNOWSKI	Janusz ONAK
43.	TORUŃSKI	Aleksandra KONKLEWSKA
44.	WAŁBRZYSKI	Mirosław DRAB
45.	WARSZAWSKI	Ryszard MARCIŃCZAK

46.	WŁOCŁAWSKI	Wojciech MOSAKOWSKI
47.	WROCŁAWSKI	Andrzej HACHOŁ
48.	ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO	Jerzy BARGLIK
49.	ZAMOJSKI	Antoni WROTNIAK
50.	ZIELONOGÓRSKI	Robert DEPLEWSKI

oprac. Mariusz Poneta - kierownik Centralnej Biblioteki SEP

3. SPOTKANIE RADY PROGRAMOWO-KONSULTACYJNEJ DS. ARCHIWUM I BIBLIOTEKI

Tuż po świętach, 5 kwietnia br., w Biurze SEP w Warszawie odbyło się spotkanie Rady Programowo-Konsultacyjnej ds. Archiwum i Biblioteki, podczas którego przedstawione zostały rezultaty prac związanych z porządkowaniem i katalogowaniem zbiorów archiwalnych i bibliotecznych. Spotkanie prowadził kol. Jerzy Kuciński, gościem spotkania był prezes SEP Piotr Szymczak, który aktywnie uczestniczył w rozmowach związanych z przyszłością Centralnego Archiwum i Biblioteki SEP. Przewodniczący Rady przedstawił zgrupowanym harmonogram działań na najbliższy rok oraz możliwości rozwoju Archiwum i Biblioteki oraz jego znaczenia w zbliżającym się jubileuszu 100-lecia SEP. Wszelkie prace z katalogowaniem i inwentaryzowaniem zasobów zakończone mają być pod koniec maja br.

Fot. 1. Rada Programowo-Konsultacyjna ds. Archiwum i Biblioteki, od lewej stoją: Mariusz Poneta, Zbigniew Filinger, Jerzy Kuciński, Bogusław Muszyński, siedzą od lewej: Ewa Materska, Agnieszka Leszczewicz, prezes SEP Piotr Szymczak, Małgorzata Gregorczyk.

oprac. Mariusz Poneta - kierownik Centralnej Biblioteki SEP,
fot. Jacek Nowicki

4. XXVII EDYCJA KONFERENCJI ENERGETYCZNEJ EUROPOWER

W dniach 4-5 kwietnia 2018 r. w Warszawie odbyła się 27. edycja Konferencji Energetycznej EuroPOWER. Konferencja miała miejsce w warszawskim hotelu Sheraton. Konferencja była jednym z najważniejszych spotkań dotyczących rozwoju sektora energii w Polsce. Gościem honorowym wydarzenia, który równocześnie otworzył konferencję, był Minister Energii Krzysztof Tchórzewski, który w swoim przemówieniu poruszył kwestie związane z rynkiem mocy, Pakietem Zimowym oraz budową elektrowni jądrowej w Polsce.

Fot. 2. Prezes SEP Piotr Szymczak podczas rozmów kuluarowych.

Podczas pierwszego dnia konferencji główną tematyką była polityka energetyczna i przemysłowa Unii Europejskiej, Pakiet Zimowy, ekologiczne aspekty funkcjonowania przemysłu energetycznego oraz system wsparcia i bezpieczeństwa energetycznego w UE. W ostatnim panelu tego dnia omawiano temat związany z rozwojem elektromobilności w Polsce.

Fot. 3. Wręczenie nagród podczas Wielkiej Gali Liderzy Świata Energii i Produkcji.

Drugiego dnia konferencji skupiono się na rozważaniach związanych z: nowoczesnymi technologiami w energetyce, kogeneracji w Polsce, digitalizacji w energetyce, rynku mocy oraz międzynarodowej współpracy gazowej. Na zakończenie pierwszego dnia konferencji odbyła się Wielka Gala Liderzy Świata Energii i Produkcji, podczas której przyznano nagrody „Liderzy Świata Energii”. W ciągu dwóch dni trwania konferencji udział wzięło w niej prawie 600 uczestników. Udział w konferencji wzięło również prezes SEP Piotr Szymczak, który reprezentował nasze Stowarzyszenie.

oprac. Mariusz Poneta na podstawie relacji z wydarzenia opublikowanego na stronie: www.konferencjaeuropower.pl

fot. MMC Polska

5. SEMINARIUM KOMITETU ENERGII JĄDROWEJ SEP

26 marca odbyło się kolejne seminarium KEJ SEP, zorganizowane przy współpracy SEREN i PTN oraz dzięki uprzejmości PW, od lat udostępniającej salę na spotkania Komitetu. Temat „Rynek mocy a finansowanie budowy elektrowni jądrowej” prezentował dr inż. Jerzy Majcher. W spotkaniu uczestniczyła rekordowa liczba – 45 osób, w tym wszyscy członkowie Prezydium i kilkanaścioro studentów PW.

Fot. 4. Sala podczas seminarium.

Prelegent przedstawił problemy, z jakimi zmagają się sektor wytwórczy w obecnych warunkach funkcjonowania rynku energii. Omówił instrumenty służące poprawie tej sytuacji, jak: kontrakty długoterminowe, różnicowe, kołnierzone, rynek mocy. Seria pytań i dyskusji jak zwykle stanowiła istotny punkt seminarium. Całość zakończył przewodniczący KEJ prof. Józef Paska stwierdzeniem, że musimy być pokorni zarówno wobec energetyki jądrowej, jak i innych gałęzi.

oprac. i fot. Paweł Terlikowski - sekretarz KEJ SEP

6. ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE POLSKIEGO KOMITETU OŚWIETLENIOWEGO

W dniu 16 marca 2018 r. w Warszawie odbyło się Walne Sprawozdawczo-Wyborcze Zebranie Członków Polskiego Komitetu Oświetleniowego SEP. Zebranie, zamykające kadencję 2014-2018 władz Polskiego Komitetu Oświetleniowego SEP, miało miejsce w Gmachu Starej Kotłowni na terenie głównym Politechniki Warszawskiej. W trakcie spotkania, zebrani przyjęli sprawozdanie ustępującego Prezydium, udzielili ustępującym władzom absolutorium i dokonali wyboru władz Komitetu na lata 2018-2022.

W skład nowego Prezydium Polskiego Komitetu Oświetleniowego SEP zostali wybrani:

Piotr Pracki (przewodniczący), Urszula Błaszczak, Bogdan Skorupka, Marek Kurkowski, Bogdan Ślęk, Jan Lalek, Przemysław Tabaka, Łukasz Litwiniuk, Andrzej Wiśniewski, Marek Łasiński, Włodzimierz Witkowski, Maria Palczyńska, Agnieszka Wolska, Andrzej Pawlak, Maciej Zajkowski, Dariusz Sawicki, Małgorzata Zalesińska. W Prezydium jest również Jan Kossakowski, honorowy przewodniczący Polskiego Komitetu Oświetleniowego SEP.

Decyzje personalne dotyczące zastępców przewodniczącego, sekretarza i skarbnika, podjęte zostaną podczas pierwszego zebrania nowo wybranego Prezydium, które odbędzie się 17 kwietnia 2018 r.

7. INFORMACJA O WALNYM ZEBRANIU SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZYM POLSKIEGO KOMITETU ELEKTROSTATYKI SEP

W dniu 16 marca odbyło się na Politechnice Wrocławskiej Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Polskiego Komitetu Elektrostatyki SEP. Podczas zebrania wybrano nowego przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, sekretarza naukowego i sekretarza organizacyjnego na nową kadencję. Przewodniczącym ponownie został

Juliusz B. Gajewski, który zaproponował skład nowego Prezydium. Dotychczasowy skład został powiększony o dwóch nowych członków. Są nimi: dr inż. Marek Głogowski oraz dr inż. Arkadiusz Świerczak.

Pracami PKES SEP w obecnej kadencji 2018-2022 będzie kierować Prezydium w następującym składzie:

- prof. dr hab. inż. Juliusz B. Gajewski – przewodniczący Komitetu,
- dr hab. inż. Maria Jędrusik – sekretarz naukowy,
- dr inż. Zygmunt Grabarczyk – wiceprzewodniczący Komitetu,
- dr inż. Marek Głogowski – sekretarz organizacyjny,
- prof. dr hab. inż. Ryszard Kacprzyk,
- dr inż. Przemysław Kędziński,
- dr inż. Andrzej Krupa,
- dr inż. Ryszard Machnik,
- dr inż. Leszek Ptaśński,
- dr inż. Arkadiusz Świerczak,
- dr inż. Wiesława Urbaniak-Domagała.

oprac. Juliusz B. Gajewski – przewodniczący PKES SEP

8. Z ARCHIWUM SEP

W 1938 r. pisaliśmy, że...

W kwietniu opublikowano zestawienie obrotu energią za luty 1938 r. Wskaźniki produkcji przemysłowej wyniosły w styczniu 88,9 a w lutym 93,1 co stanowiło wzrost o 11% w stosunku do lutego 1937 r. Przyrost produkcji energii elektrycznej natomiast wyniósł 13,5% w porównaniu z lutym 1937 r., co obrazowało ogólną poprawę koniunktury gospodarczej w kraju. W zakresie produkcji energii elektrycznej przodowały elektrownie zawodowe, a ich wzrost na poziomie 21% charakteryzował się prawie dwukrotnym wzrostem w porównaniu z rokiem poprzednim w analogicznym okresie. Wzrost produkcji energii elektrycznej dla zakładów przemysłowych wyniósł 8% wobec 9,5% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Spadek ten był stałą tendencją, która charakteryzowała zmniejszenie wytwórczości energii elektrycznej w zakładach przemysłowych na rzecz produkcji energii w zakładach zawodowych. Udział zakładów zawodowych w łącznej wytwórczości energii elektrycznej wzrósł z 41,9% w 1937 r. do 44,8% w roku 1938. Sytuacja Polski podnoszącej się z kryzysu gospodarczego względem sąsiadów nie wyglądała zbyt dobrze, i tak u naszego zachodniego sąsiada w lutym 1937 r. wytworzono 66,3 (10⁶ kWh), w Polsce 8,9 (10⁶ kWh), a w lutym 1938 r. w Niemczech wytworzono 75,2 (10⁶ kWh) a w Polsce 10,4 (10⁶ kWh). Przyrost produkcji energii elektrycznej dla Niemiec względem lutego 1937 r. wyniósł 13,42% a dla Polski 16,85%. W lutym 1938 r. w Polsce funkcjonowało 185 elektrowni o mocy zainstalowanej ponad 1000 kW, co stanowiło 94% wytwórczości energii elektrycznej w kraju. Na 185 elektrowni 48 z nich było elektrowniami zawodowymi, w tym 23 elektrownie okręgowe i 25 elektrowni lokalnych.

W 1958 r. pisaliśmy, że...

29 marca wręczono prof. Januszowi Groszkowskiemu dyplom nadający Mu godność Członka Honorowego SEP. Dyplom wręczył prezes SEP prof. K. Kolbiński podczas posiedzenia Zarządu Głównego SEP, które miało miejsce w Muzeum Techniki NOT, bezpośrednio po otwarciu wystawy Tele- i Radiotechnicznej. Tytuł Członka Honorowego SEP nadano profesorowi podczas X Walnego Zjazdu Delegatów SEP.

w kwietniu opublikowano artykuł o połączeniu elektrycznym pomiędzy Francją a Anglią. Po ustaleniu wytycznych dotyczących połączenia po wieloletnich badaniach zdecydowano się na przesyłanie energii kablem prądu stałego o mocy 160 MW przy napięciu 200 kV. Powodem wyboru systemu prądu stałego było to, że połączenie takie nie wymaga pracy synchronicznej obu systemów energetycznych różnych dla obu krajów. Do połączenia obu krajów w tym wypadku wystarczy położenie jednego kabla dwużyłowego bądź dwóch jednożyłowych, przy systemie prądu zmiennego należałoby położyć 4 kable jednofazowe, co podwyższało koszty przedsięwzięcia. Długość połączenia wynieść miała 56 km, a kabel miał być położony pomiędzy Boulogne a Dungeness. Uruchomienie połączenia planowane było na zimę 1960/1961 r.

W 1978 r. pisaliśmy, że...

29 marca odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Koszalińskiego SEP, które połączone było z obchodami 25-lecia istnienia Oddziału na Ziemi Koszalińskiej. Z tej okazji również wręczony został medal pamiątkowy „Za zasługi dla Koszalina”.

3 kwietnia odbyło się I Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Elbląskiego SEP, powołanego 16 marca 1978 r. wyłonionego z dawnego obszaru działania Oddziału Gdańsk. Po przeprowadzeniu wyborów pierwszym prezesem Oddziału został kol. Zbigniew Lange. W chwili powołania Oddział liczył 170 członków i 11 kół zakładowych.

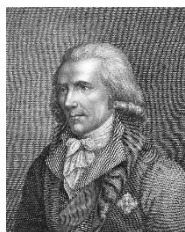
W 1988 r. pisaliśmy, że...

29 marca odbyło się spotkanie członków Prezydium ZG SEP z Członkami Honorowymi SEP. Celem spotkania było poinformowanie ich o pracach SEP w bieżącej kadencji, przygotowaniach do Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Delegatów SEP, przygotowaniach do przeglądu struktury SEP oraz wysłuchanie opinii nt. działalności Stowarzyszenia.

oprac. Mariusz Poneta - kierownik Centralnej Biblioteki SEP
 źródło: Przegląd Elektrotechniczny nr 7/1938,
 Wiadomości Elektrotechniczne nr 5/1958,
 Wiadomości Elektrotechniczne nr 4/1958,
 Kronika SEP

9. KALENDARIUM

26 MARCA

1753 – urodził się Benjamin Thompson, hrabia Rumford (zm. 21 sierpnia 1814 r. w Paryżu) – fizyk, badacz zagadnień z dziedziny termodynamiki, wynalazca.

1899 – pionier radia Guglielmo Marconi przeprowadził pierwszą transmisję za pomocą telegrafu bezprzewodowego między Wielką Brytanią a kontynentem europejskim.

27 MARCA

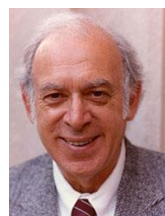

1845 – urodził się Wilhelm Conrad Röntgen (zm. 10 lutego 1923 r. w Monachium) – niemiecki fizyk, laureat pierwszej Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki (1901 r.), przyznanej w uznaniu zasług, które oddał przez odkrycia promieniowania elektromagnetycznego nazywanego promieniowaniem rentgenowskim (nazywanego inaczej promieniowaniem X).

1899 – w Warszawie założono pierwsze stowarzyszenie elektrotechniczne pod nazwą Delegacji Elektrotechnicznej z inicjatywy Kazimierza Obrębowicza. W październiku 1903 r. nastąpił pierwszy ogólnopolski Zjazd Elektrotechników. W 1904 r. Delegacja Elektrotechniczna przemianowała się na Koło Elektrotechników, aby w 1907 r. dołączyć do Stowarzyszenia Techników.

28 MARCA

1930 – urodził się Jerome Isaac Friedman – amerykański fizyk, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki w roku 1990 wraz z Richardem Taylorem i Henrym Kendallem za ich pionierskie badania dotyczące głęboko nieelastycznego rozpraszania elektronów na protonach i związanych neutronach, co miało istotny wpływ na rozwój modelu kwarkowego w fizyce cząstek.

29 MARCA

1853 – urodził się Elihu Thomson (zm. 13 marca 1937 r. w Swampscott w stanie Massachusetts) – amerykański inżynier, wynalazca i przemysłowiec. Profesor i rektor (w latach 1920-1922) Massachusetts Institute of Technology. Założyciel (w roku 1883) przedsiębiorstwa produkującego urządzenia elektryczne Thomson-Houston Electric Company, które w 1892 r. po połączeniu z Edison Electric Light Company stworzyło spółkę General Electric. Thomson wynalazł m.in. prądnicę trójfazową prądu zmiennego, prądnicę i transformator wielkiej częstotliwości, licznik energii elektrycznej.

30 MARCA

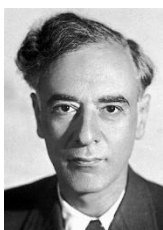
1853 – w oknie wystawowym lwowskiej apteki „Pod Żółtą Gwiazdą” zapłonęła pierwsza lampa naftowa, skonstruowana przez farmaceutę Ignacego Łukasiewicza i blacharza Adama Bratkowskiego. Była efektem prac nad destylacją ropy naftowej. Odkrycie to miało bezpośredni wpływ na rozwój przemysłu naftowego.

31 MARCA

1890 – urodził się William Lawrence Bragg (zm. 1 lipca 1971 r. w Ipswich, Wielka Brytania) – australijski fizyk, laureat Nagrody Nobla, którą otrzymał wraz z ojcem, Williamem Henrym Braggiem, za zasługi w badaniu struktury krystalicznej za pomocą promieniowania rentgenowskiego.

1 KWIETNIA

1968 – zmarł Lew Dawidowicz Landau (ur. 22 stycznia 1908 r. w Baku) – fizyk rosyjski, laureat nagrody Nobla z fizyki (1962 r.) za teorie materii skondensowanej, głównie ciekłego helu. Był wszechstronnym teoretykiem, zajmując się m.in.: fenomenami nadciekłości i nadprzewodnictwa, elektrodynamiką kwantową, fizyką jądrową i fizyką cząstek elementarnych. Był twórcą teorii przemiany fazowej drugiego rodzaju (przemiana lambda).

2 KWIETNIA

1928 – zmarł Theodore William Richards (ur. 31 stycznia 1868 r. w Germantown) – amerykański profesor chemii Uniwersytetu Harvarda w USA (od roku 1901), laureat Nagrody Nobla w zakresie chemii w roku 1914 za dokładne określenie mas atomowych dużej liczby pierwiastków chemicznych.

3 KWIETNIA

2009 – wprowadzono zakaz sprzedaży termometrów rtęciowych. Obecnie najczęściej używa się termometrów wypełnionych alkoholem - zwłaszcza izopropanolem. W sprzedaży znajdują się także termometry medyczne zawierające galinstan, stop metali o temperaturze topnienia ok. -20°C .

4 KWIETNIA

1821 – urodził się Linus Yale junior (zm. 24 grudnia 1868 r. w Nowym Jorku) – amerykański mechanik, przedsiębiorca i wynalazca. Swoją pierwszą firmę specjalizującą się w zabezpieczeniach i zamkach bankowych otworzył w Shelburne ok. 1840 r. W 1861 r. udoskonalił i opatentował wynaleziony

w 1848 r. przez jego ojca Linusa Yale seniora zamek bębnowy do drzwi. W 1868 r. wraz z Henrym Townem założył firmę Yale Lock Manufacturing, która zajęła się produkcją zamków.

1826 – urodził się Zénobe Théophile Gramme (zm. 1901 r.) – belgijski elektrotechnik. W 1869 r. roku wynalazł komutator, przyczyniając się do rozwoju maszyn elektrycznych prądu stałego. W 1871 r. zbudował pierwszą prądnicę prądu stałego, zwaną od jego nazwiska prądnicą Gramme'a.

5 KWIETNIA

1622 – urodził się Vincenzo Viviani (zm. 22 września 1703 r. we Florencji) – włoski fizyk, inżynier i matematyk. Był uczniem, towarzyszem i współpracownikiem Galileusza aż do jego śmierci w 1642 r. Z jego pomocą i doświadczeniem E. Torricelli skonstruował pierwszy barometr. W 1656 r. Viviani wraz z Giovannim Borellim wyznaczyli prędkość dźwięku w powietrzu, uzyskując wynik znacznie dokładniejszy niż poprzednicy.

1908 – urodził się Stanisław Szpor, inżynier elektryk, wynalazca, konstruktor (zm. 1981 r.). W 1956 r. mianowany profesorem zwyczajnym, do 1968 r. był kierownikiem Katedry Wysokich Napięć i Aparatury Rozdzielczej. Za swoje wystąpienia polityczne został pozbawiony funkcji kierownika i odsunięty od wykładów, pozwolono mu kontynuować badania m.in. nad piorunami w Tatrach. Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich podjął uchwałę w sprawie obchodzenia roku 2008 jako Roku prof. Stanisława Szpora.

6 KWIETNIA

1829 – zmarł Niels Henrik Abel (ur. 5 sierpnia 1802 r. w Findö k. Stavanger) – matematyk norweski. Udowodnił niemożliwość rozwiązania równania algebraicznego stopnia wyższego niż cztery przez pierwiastniki, prowadził badania w dziedzinie teorii szeregów i całek eliptycznych. W 2001 r. rząd Norwegii zdecydował o ustanowieniu Nagrody Abela, która jest przyznawana za najwybitniejsze osiągnięcia w dziedzinie matematyki.

1993 - w zakładach wzbogacania uranu w zamkniętym rosyjskim mieście Siewiersk w obwodzie tomskim, podczas czyszczenia kwasem azotowym doszło do wybuchu zbiornika reaktora wytwarzającego pluton i powstania chmury radioaktywnego gazu. Magazyn *Time* określił ten wybuch jako jedną z największych katastrof jądrowych. Siewiersk w latach 1956–1989 nie był zamieszczany na żadnych mapach, miał jedynie kryptonim Tomsk-7, w związku z uruchomieniem tu zakładów wzbogacania uranu.

7 KWIETNIA

1922 - Zakłady Fablok z Chrzanowa przekazały PKP pierwszy wyprodukowany w Polsce parowóz towarowy serii Tr21 z tendrem 3 - osiowym. Tr21 to pierwszy produkowany w Polsce parowóz, opracowany przez zespół polskich inżynierów przy współpracy z Biurem Konstrukcyjnym Fabryki Lokomotyw StEG w Wiedniu w 1921 r. Pierwszych 36 zbudowano w StEG. W latach 1922-1925 Fabryka Lokomotyw w Chrzanowie (Fablok) wyprodukowała 72 szt., a 40 szt. powstało w belgijskich zakładach Cockerill.

8 KWIETNIA

1911 - holenderski fizyk Heike Kamerlingh-Onnes odkrył zjawisko nadprzewodnictwa. Nadprzewodnictwo to stan materiału polegający na zerowej rezystancji, jest osiągnięty w niektórych materiałach w niskiej temperaturze. Jest to zjawisko kwantowe, niemożliwe do wyjaśnienia na gruncie fizyki klasycznej. Poza zerową rezystancją inną ważną cechą nadprzewodników jest wypychanie ze swej objętości pola magnetycznego (efekt Meissnera).

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

10. HISTORIA WIELKICH ODKRYĆ I WYNALEZKÓW

Termometr rtęciowy

się otwarta u dołu rurka, w której poziom wody zmieniła się wraz

Galileusz był w 1582 r. o krok od wynalezienia termometru. Skonstruował on przyrząd nazwany termoskopem. Wewnątrz tego urządzenia nad pojemnikiem z wodą znajdowała

z wahaniami temperatury. Przyrząd ten reagował jednak również na zmiany ciśnienia powietrza. Aparat Galileusza zafascynował toskańskiego księcia Ferdynanda II, który eksperymentował z nim na początku XVII w. W 1644 r. odizolował rurkę od otaczającego powietrza, uniezależniając ją w ten sposób od wahań ciśnienia. Pierwszym przyrządem przypominającym z wyglądu współczesne termometry był jednak termometr rtęciowy. Został on udoskonalony na początku XVIII w. przez pochodzącego z Gdańska, a osiadłego w Holandii fizyka - Daniela Gabriela Fahrenheita. Działanie tego rodzaju termometru oparte jest na zasadzie rozszerzania się cieczy podczas zmiany temperatury. Przyrząd pomiarowy składa się z wąskiej, szklanej rurki (kapilary) ze zbiorniczkiem na ciecz u dołu. Zbiorniczek wypełniony jest cieczą, np. rtęcią. W miarę wzrostu temperatury ciecz się rozszerza i jest wypychana w górę rurki (gdzie panują warunki zbliżone do próżni). Temperaturę można odczytać na skali, znajdującej się na rurce lub obok niej. Fahrenheit wprowadził skalę pomiaru temperatury, nazwaną później jego nazwiskiem. Skala Fahrenheita była powszechnie używana w przeszłości, dzisiaj jednak preferuje się skalę Celsjusza - skalę termometryczną, zaproponowaną w 1742 r. przez szwedzkiego astronoma, Andersa Celsiusa. W roku 1866 Thomas Clifford Allbutt wynalazł nowoczesny medyczny termometr rtęciowy, co umożliwiło zmniejszenie rozmiaru urządzenia z 30 do 15 cm i skróciło czas pomiaru z 20 do 5 min. Parlament Europejski w swojej dyrektywie, z uwagi na szkodliwość rtęci na zdrowie człowieka, rekomenduje wycofanie się z korzystania z termometrów rtęciowych w celach medycznych.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

11. WARTO PRZECZYTAĆ

W dniu 27 marca br. ukazał się kwietniowy (223) numer Miesięcznika SEP *INPE*.

W numerze m.in.:

- wskaźniki sezonowych zmian rezytywności gruntu,
- dobór ograniczników przepięć w liniach kablowych WN,
- zasady judo w projektowaniu linii napowietrznych,
- wspomnienie pośmiertne o dr. inż. Witoldzie Jabłońskim,
- a także stałe działy: Technical English oraz odpowiedzi na pytania

Czytelników.

Stałych Czytelników zachęcamy do lektury czasopisma, a wszystkim zainteresowanych zapraszamy do dołączenia do grona prenumeratorów. Więcej informacji na stronie www.redinpe.com.

oprac. Jarosław Topolski - INPE

Tydzień w SEP [167-168] 26 marca - 8 kwietnia 2018

Zespół redakcyjny:

Olga Górczak-Żączek - redaktor naczelny, Katarzyna Gut - sekretarz, Bolesław Pałac
Mariusz Poneta - redaktor techniczny, Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl